

Nr 145

Av herr Kellgren m. fl., om inrättande vid Stockholms universitet av en professur i företagsekonomi, särskilt företagsorganisation och administration.

(Lika lydande med motion nr 105 i Första kammaren)

I statsverkspropositionen 1962 sägs i inledningen till åttonde huvudtiteln (statsverkspropositionen, bil. 10, sid. 6) bl. a. att planer för den fortsatta utbyggnaden av handelshögskolan i Göteborg och den ekonomiska fakulteten i Lund kommer att framläggas. Ett accepterande av dessa förslag skulle, heter det, innebära, att vi de närmaste åren skulle skapa en modern och kvalificerad organisation för forskning och utbildning inom företagsekonomi, som torde vara fullt i klass med det bästa som finns utomlands.

En ännu bättre organisation på detta område skulle enligt vår mening skapas, om man också tillvaratog de resurser, som finns vid handelshögskolan i Stockholm och Stockholms universitet och det intresse för ämnet som visat sig bland de studerande vid universitetet.

Enligt gällande examensstadgor och studieplaner skall universitetet anordna viss kursundervisning i företagsekonomi. Många studenter vill emellertid arbeta vidare i ämnet för att kunna ta med det i examen. Universitetet har trots betydande svårigheter lyckats organisera undervisning under de senaste läsåren med hjälp av lärare från handelshögskolan. Intresset från de studerandes sida har varit i starkt stigande, och för den ett- och tvåbetygsundervisning, som är planerad att börja vårterminen 1962, har anmält sig över 200 studerande.

Någon fast lärare i ämnet finns inte vid universitetet (frånsett en för kursundervisningen avsedd extra universitetslektor). Ämnet måste administreras direkt av rektorsämbetet med hjälp av tillfälliga anslag och frivillig medverkan av yngre lärare från handelshögskolan. En sådan organisation kan knappast anses acceptabel ens som ett provisorium. Konsistoriet har också i sina anslagsäskanden för de senaste åren tagit upp en professur i företagsekonomi. Enligt universitetets planer för uppbyggandet av en organisation för ämnet vid universitetet skulle organisationen baseras på en professor och medverkan av enskilda lärare vid handelshögskolan. I så fall skulle universitetet icke behöva såsom fasta lärare ha representanter för alla delar av ämnet företagsekonomi. Enligt planerna skulle vidare företagsekonomien vid Stockholms universitet till skillnad från vid handelshög-

skolan mindre inriktas på teknisk-merkantila delar av ämnet utan mera knyta an till samhällsvetenskapliga, språkliga, juridiska m. fl. ämnen. De delar av företagsekonomin, som skulle få större vikt, är närmast marknadslära (konkurrensförhållanden, distribution, inklusive utrikeshandel) samt organisation och administration.

Genom en sådan inriktning av ämnet skulle man starkt öka de nu eftersträvade möjligheterna till differentiering av humanistutbildningen. Ett så inriktat ämne skulle med stor fördel kunna kombineras exempelvis med nationalekonomi och statistik för verksamhet i näringslivet inom såväl den privata som den offentliga sektorn. För sådan verksamhet skulle företagsekonomi även lämpligen kunna kombineras med ett eller flera av de språk i vilka numera ges undervisning vid universitetet, nämligen engelska, tyska, franska, spanska, italienska, ryska, kinesiska, hindi och arabiska. För verksamheten i samhällsplanerande, statliga eller kommunala organ synes exempelvis kombinationen företagsekonomi, nationalekonomi och geografi erbjuda en ändamålsenlig utbildning; inom ämnet geografi kan för närvarande utbildning vid universitetet erhållas i samhällsgeografi och inom nationalekonomien bedrivs bostadsforskning såsom en särskild gren. Det kan förtjäna understrykas, att behovet av tjänstemän med utbildning i nyssnämnda tre ämnen är mycket starkt kännbart inom både den kommunala och den statliga sektorn.

Ett hinder för den planmässiga uppbyggnaden av den av ecklesiastikdepartementet eftersträvade organisationen för forskning och utbildning i företagsekonomi har otvivelaktigt varit bristen på yngre kvalificerade företagsekonomer. Denna brist torde emellertid i verkligheten hålla på att hävas, vilket bl. a. framgår av att ett betydande antal sökande har anmält sig till en ledig professur i ämnet vid annat universitet. Det är emellertid nödvändigt, om man vill förmå unga begåvningar att stanna kvar på det vetenskapliga fältet i stället för att söka sig ut i företagen, att inrätta fasta högre tjänster. Ett beslut om inrättande av en professur vid universitetet i Stockholm skulle verka i en sådan riktning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1962 skall inrättas en professur i företagsekonomi, särskilt företagsorganisation och administration, vid Stockholms universitet.

Nils Kellgren

Ingrid Gärde Widemar

Gösta Bohman

S. G. W. Wahlund
